

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 3. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Új pártot akar az EMNP – Az RMDSZ bírálja a javaslatot

Egy közös erdélyi magyar választási párt létrehozását javasolja a 2016-os romániai önkormányzati, majd parlamenti választásokra az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) – jelentette be Szilágyi Zsolt, az alakulat országos elnöke. Szilágyi szerint már a nyáron tartandó önkormányzati választásokon a létrehozandó választási párt színeiben indulhatnak a magyar jelöltek azokon a településeken, ahol a magyarság megosztottsága a képviseletet veszélyeztetné. Azokon a településeken, ahol a magyarság többséget alkot, a három alakulat versenyezhetne a tisztségekért. Az EMNP álláspontja szerint az őszi parlamenti választásokon a választási párt teremtené meg azt a keretet, amely a magyar politikai szervezetek összefogását biztosítja, de nem számít koalíciónak. A koalíciók számára ugyanis a választási törvény a 6,5 százalékot kitevő magyarság számára aligha teljesíthető választási küszöböt szab meg. Szilágyi Zsolt emlékeztetett, az RMDSZ decemberben azt kérte az EMNP-től, ne induljon az őszi parlamenti választásokon. Hozzátette, akkor nőnek meg a magyarok sikeres választási szereplésének az esélyei, ha a magyar pártok összeadják az erőiket, nem pedig kiszorítják egymást. Az EMNP azt javasolta, hogy Erdélyi Magyar Szövetség néven alakuljon meg a választási párt, és annak logója összesítse a három szervezet jelképeit. Mint magyarázta: az erdélyi magyar pártok összefogása egy olyan választóréteget mozgósítana, amelyet külön-külön egyik szervezet sem tud megszólítani. Szerinte a választási párt a megtisztulásra is lehetőséget teremtene. Ennek a jelöltlistáira csak olyan politikusok kerülhetnének fel, „akikre nem vetül a korrupció árnyéka”. Az EMNP elnöke elmondta: az együttműködésre vonatkozó javaslatukat az elmúlt napokban juttatták el Kelemen Hunornak, az RMDSZ elnökének, és arra készülnek, hogy az elkövetkező napokban tárgyaljanak róla. Hozzátette, olyan kétoldalú tárgyalásokra készülnek, amelyekeken egyik oldalon az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt (MPP) szövetsége, másik oldalon pedig az EMNP jelenik meg.

Kovács Péter, az RMDSZ ügyvezető elnöke közleményben bírálta Szilágyi Zsolt választási párt megalakítására vonatkozó javaslatát. Kovács kiemelte: 1989-ben az alapítók szövetségi struktúrában hozták létre az RMDSZ-t, és elvetették a pártstruktúrát, mert úgy vélték, hogy a közképviseletnek egy hangsúlyos társadalomszervezői munkát is el kell látnia. „Szilágyi az elmúlt tíz évben két pártot is létrehozott, és úgy látszik, tapasztalatait egy választási párt megalakításában akarja kamatoztatni. Biztos vagyok benne, hogy a magyar képviselet megerősítése az önkormányzatokban és a parlamentben nem egy újabb párt, hanem az RMDSZ által valósítható meg” – hangsúlyozta az ügyvezető elnök. Kovács Péter sérelmezte, hogy az EMNP az RMDSZ-szel elkezdett tárgyalás két fordulója között a sajtón keresztül üzenet. Szerinte ez megkérdőjelezi az összefogásra vonatkozó javaslat komolyságát. „Szilágyi nem megegyezni akar, hanem a nyilvánosság előtt pozitív fényben feltüntetni magát” – fogalmazott Kovács Péter. Az ügyvezető elnök a marosvásárhelyi előválasztáson megválasztott magyar polgármesterjelöltnek, az RMDSZ-es Soós Zoltánnak a példáját említette, aki az RMDSZ, az EMNP és az MPP logója alatt indulhat a választásokon.

Nem tilthatják be a székely szabadság napját

A Maros megyei törvényszék hétfőn közzétett alapfokú ítélete értelmében a marosvásárhelyi önkormányzat és Dorin Florea polgármester nem tilthatja be március 10-én a székely szabadság napja alkalmával tervezett, tiltakozással egybekötött felvonulást. A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) alapította Siculitas Egyesület azt követően indított pert, hogy a városi önkormányzat az elmúlt évben megakadályozta a rendezvény megszervezését a megyeszékhelyen. A törvényszék hétfői döntésében a március 10-ei tüntetés útvonalát is pontosítani kívánta: az indulás a székely vértanúk emlékoszlopától lenne, a tömeg az egykori Szentgyörgy utcán keresztül a főtérre, a prefektúra épületéig vonulna. A jogállamiság jeleként értékeli az alapfokú döntést Izsák Balázs. Az SZNT elnöke még tavaly áprilisban perelte be a polgármestert, mivel az előjáró – azt követően, hogy elgáncsolta a 2015-ös rendezvényt – nem volt hajlandó a törvény által előírt 48 órán belül választ adni a 2016 tavaszára tervezett tüntetéssel és utcai felvonulással kapcsolatos kérvényre. Florea akkor azt kérte a főszervezőtől, hogy kérvényt nyújtsák be újra, 30 nappal a rendezvény előtt.

Etnikai konfliktusgerjesztéstől tart Dorin Florea marosvásárhelyi polgármester, amennyiben a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) megszervezi március 10-én a székely szabadság napját és az utcai felvonulást. Az előjáró keddi sajtótájékoztatóján elmondta, még nem látta a Maros megyei törvényszék ítéletét – mely arra kötelezi a városházát, hogy engedélyezze az SZNT által létrehozott Siculitas Egyesületnek a megemlékezéssel egybekötött utcai felvonulás lebonyolítását –, ezért nem is tudja, megfellebbezi-e, vagy sem. Az előjáró viszont elképzelhetőnek tartja, hogy miután jogászaival is konzultál, megtámadja a törvényszéki döntést, mely szerint „semmiképp nem tesz jót a városnak”. „Én azt szeretném, ha Marosvásárhely az etnikumok közötti példás együttlét városa lenne, nem pedig egy esetleges harctér vagy politikai leszámolások helyszíne” – szögezte le Florea, aki az elmúlt két évben is mindent elkövetett annak érdekében, hogy a székely szabadság napján megakadályozza a vértanúk vesztőhelyétől a főtérig tartó felvonulás és tiltakozás szervezését.

Nem indulhat szakoktatás a marosvásárhelyi Református Kollégiumban

Elutasította a Maros megyei tanfelügyelőség a marosvásárhelyi Református Kollégiumban tervezett magyar nyelvű szakoktatás beindítását. Az intézmény tervei szerint a következő tanévtől indították volna a két magyar tannyelvű szakiskolai osztályt magyar állami támogatással. Az egyik osztályban mechanikai és autóbádogos képzést terveztek, a másokban pékeket és henteseket képeztek volna. A Református Kollégium már együttműködési szerződéseket is kötött helyi vállalkozásokkal, amelyek szintén támogatták volna a szakképzést. Benedek Zsolt intézményvezető az Erdély FM-nek azt mondta, a

tanfelügyelőség a kezdeményezésük elutasítását azzal magyarázza, hogy Marosvásárhelyen vannak olyan magyar szakiskolai osztályok, ahol kevés a diák és a következő tanévben tovább csökken a gyereklétszám, háromszázzal kevesebb nyolcadikos végez, mint az ideiben. Ennek ellenére Benedek Zsoltnak meggyőződése, hogy a Református Kollégium kezdeményezése sikeres lett volna. „Biztos vagyok benne, hogy a Református Kollégiumban az osztályok felteltek volna, mert az egyház keretén belül jó népszerűsítése lett volna a programnak, és úgy, ahogy Kolozsváron sikerült, itt is összehoztuk volna. De a tanfelügyelőség úgy döntött, hogy inkább a jelenlegi osztályokat, iskolákat próbálja megvédeni, hogy ott legyenek diákok.” A Református Kollégium igazgatója az Erdély FM-nek elmondta azt is, hogy távlati tervként felvetette a Maros megyei főtanfelügyelő-helyettesnek, hogy amennyiben a gyereklétszám csökkenése miatt magyar tannyelvű szakiskolai osztályokat szüntetnének meg a következő tanévekben, a Református Kollégium nyitott arra, hogy az intézmény keretében hozzanak létre egy erős magyar szakképzési központot.

Bemutatták az MKP választási programját

Révkomáromban mutatta be választási programját az MKP. A Közös akarat című dokumentum nyolc pontban foglalta össze a választási programot: gazdaság és régiófejlesztés, vidékfejlesztés, mezőgazdaság és környezetvédelem, közigazgatás, szociális politika és egészségügy, oktatás és kultúra, kisebbségi jogállás, EU-, kül és biztonságpolitika. „Jól állunk” – közölte a bemutatón Forró Krisztián, az MKP kampányfőnöke, aki szerint soha nem volt ekkora esélye a Magyar Közösség Pártjának a parlamentbe jutni. A kampányfőnök hangsúlyozta, az MKP az egyetlen szlovákiai politikai pártként állt ki a kezdetektől következetesen a menekültkvóták ellen. **Forró Krisztián** hangsúlyozta: az MKP-nak hat éve nincs képvisellete a parlamentben, ám a megyei, helyhatósági és európai parlamenti választások eredményei alapján állítható: a pártnak sosem volt ekkora esélye a törvényhozásba a bejutásra, mint amekkora most van. A Közös akarat című választási programból kiderül, hogy az MKP tudatában van az ország iránti felelősségének, regionális küldetésének és a magyarság iránti elkötelezettségének. Két évtized alatt a szlovákiai magyar közösség 110 000-es fogyást mutat, s ez ellen a tendencia ellen az MKP minden lehetséges eszközzel fel akar lépni. Az ország magyarok által lakott déli régióit rendre elkerülik a nagyberuházások, az itteni járások munkanélküliségi mutatói a legrosszabbak, a közlekedési infrastruktúra fejlesztése évek óta elmarad. Éppen ezért a gazdasági és pénzügyi stabilizációs folyamatokért, a szociális igazságosság kialakításáért, a jogállamiság fejlesztéséért és a közélet tisztaságáért érzett országos felelősség mellett az MKP kiemelt céljai között szerepel, hogy segítse és képviselje a dél-szlovákiai régió gazdasági és társadalmi és kulturális érdekeit.

Az MKP választási programjával elsősorban Dél-Szlovákiát és a szlovákiai magyar választókat szeretné megszólítani, szem előtt tartva az országos jelentőségű kérdéseket is. A program hangsúlyozza, hogy mindazon tényezők, amelyek Dél-Szlovákia felemelkedésének feltételeit jelentik, az egész ország életszínvonalának növekedéséhez járulnak hozzá. A jellegzetesen közösségi igények figyelembevétele természetes velejárója a kisebbségi érdekképviseletnek. Ugyanakkor a program társadalmi, gazdasági, környezetvédelmi, önkormányzati, egészségügyi és szociális kérdésekkel foglalkozó alfejezetei az állam összes lakosára érvényesek. Annak tudatában, hogy a kisebbségi közösségek minden tekintetben gazdagítják az országot, az MKP programja Szlovákia fejlődését kívánja szolgálni.

Az MKP programja elsősorban Dél-Szlovákia fejlődését támogatja, a program második mondatában kiemeli, a párt a magyarság fogyása ellen kíván fellépni minden lehetséges eszközzel. „Mi mással lehet megállítani a magyarság asszimilációját, ha nem a területi önkormányzatisággal?” – mondta beszédében Berényi József pártelnök. Elmondta, hogy az MKP választási programja négy pilléren nyugszik. „Az első Szlovákia és Európa jövőjével foglalkozik, a másodikban a gazdaság, a szociálpolitika és az egészségügy kihívásait vettük sorra, a harmadik régióink felzárkóztatásáról szól, a negyedik pedig a magyarság megmaradására összpontosít” – foglalta össze annak lényegét. A Szabó László az MKP oktatási és kulturális alelnöke az eseményen a kisiskolák megmaradásának fontosságáról beszélt. Elmondta, az MKP mindent megtesz, hogy többek közt megszüntesse a minimális osztálylétszámokra vonatkozó rendelkezéseket, de az iskolatanácsok jogköreinek visszaállítása és az állami pedagógiai programok anyanyelvi oktatásra vonatkozó részét is módosítsa. A Szabó kiemelte, programjuknak fontos része, hogy a szlovákiai magyar oktatás számára megfelelő intézményi kereteket hozzanak létre. Stratégiai célnak tekintik egy, az önkormányzatiság elvére épülő önálló nemzetiségi oktatási hálózat létrehozását.

Felfedték kilétüket a KDSZ aktivistái

A hétvégén több helyen is akcióba léptek a Kétnyelvű Dél-Szlovákia (KDSZ) aktivistái. Szombaton országszerte magyar-szlovák nyelvű táblákat helyeztek ki a kétnyelvűségi aktivisták. A hétvégi események az alábbi helyszíneken zajlottak: A Dunaszerdahely mellett elhaladó úton újra felállították a 2011-ben már kihelyezett, de a közútkezelő vállalat által villámgyorsan eltávolított kétnyelvű közlekedési irányjelző táblát. Az ekeli vasúti megállóban immár hetedszer helyezték ki a település magyar nevét, valamint pótolták a kétnyelvű menetrendeket és kitakarították a megálló környezetét. A Pered település nevét jelző táblákat „Tešedíkovó”-ról második alkalommal újra „Pered” feliratúra cserélték. A leszerelt táblát a helyszínen azonnal átadták a kikerkező rendőröknek. Gömörben kétnyelvűsítették a gombaszögi cseppkőbarlang útjelző tábláit. A rendőrség azonban közbelépett, igazoltatták őket. A KDSZ tagjai úgy döntöttek, kilépnek a

névtelenségéből. A közreadott anyagokban több tucat aktivista neve szerepel, köztük négyen a Magyar Közösség Pártjának listáján indulnak. Orosz Örs, Zachar Pál, Bóna Zoltán és Bauer Ildikó a pártlistára a Fiala Függetlenek csoport tagjaiként kerültek fel. „A kétnyelvűség igényének megtagadása már régen nem csak a magyar nyelvhasználatról szól, hanem a legalapvetőbb demokratikus értékek sárba tiprásáról, mely ennek a köztársaságnak minden polgárát károsítja. A déli régiók gazdasági fellendülését ugyanaz a diszkrimináció gátolja, mint ami villámgyorsan eltávolít minden kihelyezett kétnyelvű táblát, büntetéssel fenyegeti az aktivistáinkat és semmibe veszi egy helyi népszavazás eredményét” – olvasható a KDSZ nyilatkozatában.

Vučić döntött, a haladók támogatják – választások lesznek

Rendkívüli köztársasági parlamenti választásokat tartanak Szerbiában. A Szerb Haladó Párt elnöke, Szerbia kormányfője azt mondta a haladók Főbizottságának az ülésén, hogy úgy döntött, lesz köztársasági voksolás. Aleksandar Vučićot ebben egyhangúlag támogatta a Főbizottság. Aleksandar Vučić kiemelte: kormánya megkezdte a változtatásokat Szerbiában, az ország most politikailag és gazdaságilag is stabil, a szorgalmas munkának köszönhetően pedig a nagyhatalmak partnerévé is vált. Szerinte a megkezdett folyamatokat folytatni kell, de ehhez teljes, négy évig tartó mandátumra van szüksége a kormánynak. A haladók vezetője szerint a választások nagyon nehezek lesznek, nem szabad lenézniük az ellenfeleket. Hozzátette, az energiáját nem a kampányra fordítja, hanem továbbra is a kormány tagjaként dolgozik. A pártelnök kiemelte, tisztességes és felelősségteljes kampányt akar folytatni, ehhez pedig megfelelő emberekre van szüksége. A parlamenti választást várhatóan áprilisban, az önkormányzati és a vajdasági tartományi voksolással egy időben tartják majd. A Szerb Haladó Párt a közvélemény-kutatások szerint több mint 50 százalékos támogatottsággal rendelkezik. Az országban 2014-ben tartottak rendkívüli köztársasági parlamenti választásokat. Azt követően került a kormányfői székbe Aleksandar Vučić, a szocialista Ivica Dačićot váltva. Előrehozott választások nélkül idén járt volna le a 2012-ben hatalomra kerülő Dačić-kormány mandátuma.

Április 22-e és május 22-e között kellene megtartani a rendkívüli parlamenti választásokat is, ugyanazon a napon, amikor a tartományi és a helyhatósági választások lesznek – állapította meg Pásztor István, a Tartományi Képviselőház elnöke és a Vajdasági Magyar Szövetség vezetője. Mint Pásztor elmondta, a tartományi parlament elnökeként gondoskodnia kell a procedurális szabályok, előírások betartásáról, ezért képviseli az említett álláspontot a szavazás megtartásának idejével kapcsolatban. Azt mondta, hogy a rendkívüli választások tényét különféleképp lehet kommentálni, de tény, hogy azokra azután kerülhet sor, hogy a köztársasági kormányfő lemond. Mint mondta, Vučić döntése személyes és párton belül meghozott döntés, melyet realitásként kell ma elfogadnunk. Pásztor aláhúzta: a VMSZ készen áll a választásokra, a kampány szempontjából nem jelent

újat a köztársasági voksolás kiírása. Megjegyezte: most csupán az történik, hogy „kettő az egyben” helyett „három az egyben” szavazást tartunk. A Vajdasági Magyar Szövetség önállóan indul majd a tartományi és köztársasági választásokon, a helyhatósági megmérettetéseken pedig a helyi szervezetek mérik majd fel, hogy koalícióra lépnek-e másokkal, elsősorban olyan magyar politikai szervezetekkel, akik nem számítanak szélsőségesnek.

Az esedékes választásokat vitatta meg a VMSZ Elnöksége

Az esedékes választásokat vitatta meg keddi ülésén a Vajdasági Magyar Szövetség Elnöksége. Közleményük szerint egyhangúlag elfogadták Pásztor István pártelnök javaslatát, hogy a VMSZ községi szervezetei javasolhassák az Elnökségnek és a Tanácsnak, hogy helyi szinten, az önkormányzati választásokra lépjenek koalícióra más vajdasági magyar pártokkal, ha ezt az erőmaximalizálás és az érdekérvényesítés szempontjából indokoltnak tartják. Ha a pártvezetés ezt elfogadja, a községi szervezetek feladata lesz a választási program elemeinek összehangolása és egyeztetése. Pásztor István a döntésről levélben tájékoztatja a magyar pártok elnökeit, javasolva, hogy egy találkozón részletesen is tárgyalják meg az előttük álló időszakokkal kapcsolatos nézeteiket. A VMSZ elnöksége megerősítette korábbi álláspontját, hogy választási programjait a párt önállóan dolgozza ki, figyelembe véve a közösségi találkozók és szakértői egyeztetéseken megállapítottakat. A politikai helyzet alakulásának megfelelően áttekinti a 2014-ben kidolgozott köztársasági választási programját, mert annak végrehajtását tekinti prioritásnak az elkövetkező időszakban is. Az elnökségi ülésen megállapították, hogy a VMSZ a választók bizalmának köszönhetően a legnagyobb és legerősebb vajdasági magyar párt. Közleményükben leszögezik: a VMSZ az eddigi teljesítménye alapján a vajdasági magyar közösség szempontjából meghatározó érdekérvényesítő erővel rendelkezik a hatalom minden szintjén. A politikai befolyás pedig fokozott felelősséget jelent az érdekérvényesítésben – teszük hozzá. A politikai felelősség tudatában egyhangúlag megszavazták Pásztor István elnök javaslatát, miszerint két vonalon is kezdődjenek, illetve folytatódjanak együttműködési tárgyalások. Egyrészt a párt községi szervezetei tegyenek javaslatot a VMSZ illetékes szerveinek helyi jellegű, önkormányzati választási koalíciókra más magyar pártokkal, másrészt Pásztor István egyeztessen a vajdasági magyar pártok elnökeivel.

Indul a választásokon a Magyar Mozgalom

A Magyar Mozgalom (MM) civil szervezet indul a most következő szerbiai választásokon – jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján dr. Korhecz Tamás, az MM egyik társelnöke. „A mozgalom nyitott az együttműködésre a magyar politikai pártokkal és szervezetekkel, illetve párbeszédet kezdeményez a nem magyar szerveződésekkel és érdekképviselőkkel is. Egyelőre nyitottak a lehetőségek, a közgyűlés dönti el, hogy milyen szinten vesznek

részt és részt vesznek-e a választásokon. Ahol a helyi lakosság igényli a mozgalom nyújtotta alternatívát, ott nagy valószínűséggel jelen lesznek a választásokon” – mondta Korhecz, aki szerint nem kell a magyar szavazatok szétforgácsolódásától tartani. A civil szervezet megjelenése nem veszélyezteti a magyar képviseletet, legfeljebb a közösségen belüli pluralitást tükrözi – emelte ki a társelnök, hozzátéve: azokat a szavazókat célozzák meg, akik nem találtak maguknak hiteles politikai opciót, nem az a céljuk, hogy a VMSZ munkájával elégedett szavazókat csábítsák át az MM-hez.

A VMDP és a VMDK közösen indul a választásokon

Vajdasági Magyar Demokrata Párt és a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége közösen indulnának a tartományi választáson. Az együttes fellépésről tárgyaltak a pártelnökök, Csorba Béla és Csonka Áron. Az egyeztetést még folytatják, és nyitottak a másokkal való együttműködésre. Az összejövetelen folytatták a Csorba Béla kezdeményezésére január 6-án megkezdett tárgyalást a vajdasági magyar pártok együttes fellépéséről, és megtárgyalták a VMSZ elnökségének a kezdeményezéssel kapcsolatos álláspontját is. A két párt közös közleménye úgy fogalmaz: figyelemre méltónak tartják, hogy a VMSZ a magyar pártok koalícióját az önkormányzati választásokon a községi szervezeteinek döntésétől tette függővé.

